

BRUCEVANJE 2008 – POZDRAVNI GOVOR PREDSTOJNIKA ODDELKA ZA GEODEZIJO

Spoštovane gospe in gospodje, drage brucke in bruci!

V mojem kabinetu št. 110 na Jamovi se je pred dnevi oglasilo nekaj brhkkih deklet – domneval sem, da so bodoče geodetke – in me povabilo v gostilno Pri Jovotu. Kot stari džentelmen sem vabilo sprejel, ne da bi vprašal, kaj se bo dogajalo, in tako sem prišel na »neko« nocojšnjo prireditev ... Menda imajo moji geodeti neko prireditev. Sedaj pa ne vem, ali sem prišel prav, in bi vas vprašal:

So tu geodeti, **a je to to?**

Če **je to to**, bi rad povedal bruckam in brucem, kako sem postal geodet jaz!

Ko sem bil goden za šole, sta me mama in oče vprašala, kaj bom pravzaprav počel v življenju. Ustrelil sem kot iz topa: jaz ne bom kmet, kot sta vidva, postati hočem inženir, samo **to je** tisto, kar hočem biti. Starša sta se spogledala in vendar vprašala, kakšen inženir bom in kaj delajo inženirji. Vzvišeno sem ju pogledal in ponosno rekel: ali ne vesta, kaj je inženir? Mama je sicer malo užaljeno odvrnila, da ve, kaj je inženir, to je tisti, ki nam je meril vaško gmajno. Jaz pa s ponosom odgovorim: mama, **to je to, to je** najbolj pomemben inženir med vsemi inženirji, **to je** inženir geodet! Mama me je še naprej spraševala, ali je ta odločitev prava, ali je ta šola prava, **a je to** v Sloveniji sploh mogoče študirati, saj so to vendar visoke in pomembne šole. In seveda sem potrdil, da je to mogoče študirati v Ljubljani. Prišlo je do družinskega sporazuma in starša sta me podprla v želji, da postanem inženir.

Ko sem odšel s Primorske na visoke študije v Ljubljano, so se vsi vaščani spraševali, kaj pravzaprav ta Prosenov Tonče študira in ali ta študij ne traja morda predolgo. Moja mama je vsem ponosno razlagala, da so to »jako težke šole« in da mora preteči kar veliko let, preden postaneš inženir. No, bolj izobraženi od moje mame so ji odgovarjali: če bo vaš Tonče, takrat že Toni – saj se je to ime bolj ujemalo z mojim gosposkim značajem –, inženir, kaj bo pa delal, saj so avstro-ogrski inženirji že vse izmerili in zato v Sloveniji ne potrebujemo toliko inženirjev. No, glej ga zlomka, nekateri vaščani so res imeli prav, očitno so brali časopise, Slovenski poročevalec je pisal, da je inženirjev zemljemercev v Sloveniji dovolj in je treba šole zapreti, saj vzgajajo kader, ki ne bo zaposljiv. Minevala so leta in Toni je ob sorazmerno dobri štipendiji in podpori staršev le diplomiral, čeprav je za to potreboval skoraj celo desetletje. Starše in sorodnike sem prepričal, da so te šole zelo zahtevne in da sem moral marsikaj študirati tudi za nazaj, saj v vaških šolah še ni bilo profesorjev, bili so partizanski učitelji, ti so imeli tako izobrazbo kot mi v nižji gimnaziji in veliko znanja nam niso mogli dati. Nekateri so mi verjeli, da **je to to**, drugi so bili malo sumničavi, saj so poznali mojo zvedavost, v Ljubljani se je dogajalo marsikaj in jaz sem moral biti povsod

zraven. Toni je postopoma zorel iz fantiča v fanta, v baby boom generaciji je bilo tudi veliko simpatičnih deklet in spet je bilo treba študirati neko povsem meni tuje področje ...

Na moji diplomi piše, da sem diplomirani geodetsko-komunalni inženir. Ko sem iskal prvo službo, so me pomembni šefi in kadrovski strokovnjaki spraševali, iz česa sem pravzaprav diplomiral. Ponosno sem odgovarjal, da je to diploma iz nekoliko posodobljene geodezije. Na nekem razgovoru pa si je moj predvideni šef le drznil vprašati, kaj je pravzaprav **geodezija**. Njemu in drugim šefom v takratni upravi sem odgovarjal nekako takole: geodezija je znanstvena veda, ki se ukvarja z merjenjem oblike zemlje, izdeluje karte in načrte in razvila je tudi aerosnemanje, to je slikanje zemlje iz letal. Ko končaš ta študij, si pravzaprav vrhunski zemljemerski strokovnjak. Potem pa je moj bodoči šef spraševal naprej in hitro ugotovil, da sem pravzaprav geometer z univerzitetno diplomom. Tako sem postal že na začetku geodetske kariere šef katastrskega urada. Takrat smo bili prepričani, da zasebne lastnine prej ali slej ne bo več, ostala bo samo družbena lastnina in ostale bodo pravice uporabe na nepremičninah, zaradi tega na univerzitetnem študiju geodezije nismo poslušali niti ure s področja zemljiškega katastra. Naši profesorji so menili, da se vrhunski strokovnjak vendar ne bo ukvarjal z zgodovinsko dediščino in elaborati, ki so primerni za predelavo v tovarni papirja. In prav so imeli, po nekaj letih dela na področju katastra sem ga zapustil in postal **planer-urbanist**.

Časi so se spremenili, načrti in mape grafične izmere so postali uporabna, lahko bi rekli temeljna podlaga pri razlašcanju, v samostojni državi pri lastninjenju in denacionalizaciji, **geodet** pa eden najbolj iskanih poklicev v dobi tranzicije. In geodeti smo zvedeli, da imajo nekatere države že leta koordinatni kataster, mi pa še katastrske mape. Tako smo se lotili velikega in pomembnega dela. Za vzdrževanje katastrskih načrtov naj namreč ne bi več uporabljali rotringov in tušev, geodet bo uporabljal samo še računalnik, analogne katastrske načrte bodo nadomestili digitalni, vse mejne črte bodo imele natančne koordinate in geodetovo delo pri obnovi parcelnih mej bo izredno preprosto. Tako smo namesto katastrskih map in načrtov dobili zemljiškokatastrske prikaze (v **geodetskem žargonu - DKN**), saj smo se tu pa tam na terenu krepko osmešili in sprožili kar veliko mejnih sporov, ko smo trdili, da so sodobni načrti veliko natančnejši od nekdanjih katastrskih map. Danes govorimo, da naj bi imela urbana območja za planerske potrebe natančnost približno 2–3 m, druga območja pa 5–10 m ... Le kje je tista geodetska natančnost, s katero smo se hvalili leta in leta?

Tako je geodezija postala geoznanost, ki so jo marsikje poimenovali **geomatika**, in mladi rod geodetov ima svetlo prihodnost, saj si bo treba spet izboriti zaupanje uporabnikov naših podatkov. Znova in znova se delajo veliki razvojni projekti, saj si ne smemo dovoliti, da bi nam očitali neinovativnost. Nekateri pa le mislimo, da bo kljub hitremu vzponu geodezije treba spet začeti tam, kjer so nekoč začeli naši predniki; tokrat ne z merskimi trakovi in mizami, temveč z GPS-om. In **to je to**, torej vzponi in padci, pa vendar smo geodeti s svojimi inovacijami in iskanjem tržnih niš neuničljivi!

Ko me je oni dan sosed vprašal, ali se še kaj ukvarjam z geodezijo, sem mu odgovoril, da se na fakulteti zadnji dve leti največ ukvarjamo z »bolonjo«, pa me je presenečeno vprašal, ali smo postali glavni urbanisti in zemljemerci mesta Bologna. Seveda sem mu obrazložil, da pomeni

»**bolonja**« prenova študijskih programov, tudi geodezija mora v korak s časom, in tako smo dobili namesto študija geodezije študij geodezije in geoinformatike, pa študij TUN, kar je skrajšano ime za tehnično upravljanje nepremičnin, itn. Ker se časi spreminjajo in, kot sem že omenil, postaja geodezija vse bolj elitna geoinformacijska znanost, ste se brucke in bruci prav odločili, ko so vpisali ta študij, na študiju ne bo nobenih ovir in služba ne bo problem, sploh pa je v modi biti samozaposlen oziroma zaposlen v svojem podjetju.

Če se vrnem k »bolonji« – rad bi vam svetoval, da se spleča potruditi s študijem, to zlasti velja za študente 1. letnika na univerzitetnem študiju, sicer se boste tudi vi ukvarjali z »bolonjo«. Torej, pogumno naprej! Pa kljub temu nasvetu ne pozabite, da je med študijem dobro svobodno zaživeti daleč od oči staršev in ga malo podaljšati.

Kot vidite, sem kot geodet preživel prav zgodovinsko zanimivo in aktivno življenjsko dobo, se počasi vzpenjal po družbeni lestvici in nikoli mi ni bilo žal, da sem postal to, kar sem hotel, torej geodet.

Za danes vam želim prijetno druženje in zabavo, lepe nagrade na srečelovu. Ker je predpraznični čas, vam voščim tudi lepe božične praznike, veliko zdravja in uspehov v novem letu. Za konec samo še

SREČNO 2009